

ԶՈՒՒՑԵՐԱ-ՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(ՊՕՂՈՍԵԱՆ)

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԷ ՀԱՅ՝ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

Washed Spring

ՍԿԻՒՏԱՐ, ԻՃԱՏԻՑԷ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ-ՑՆՕՐԷՆ

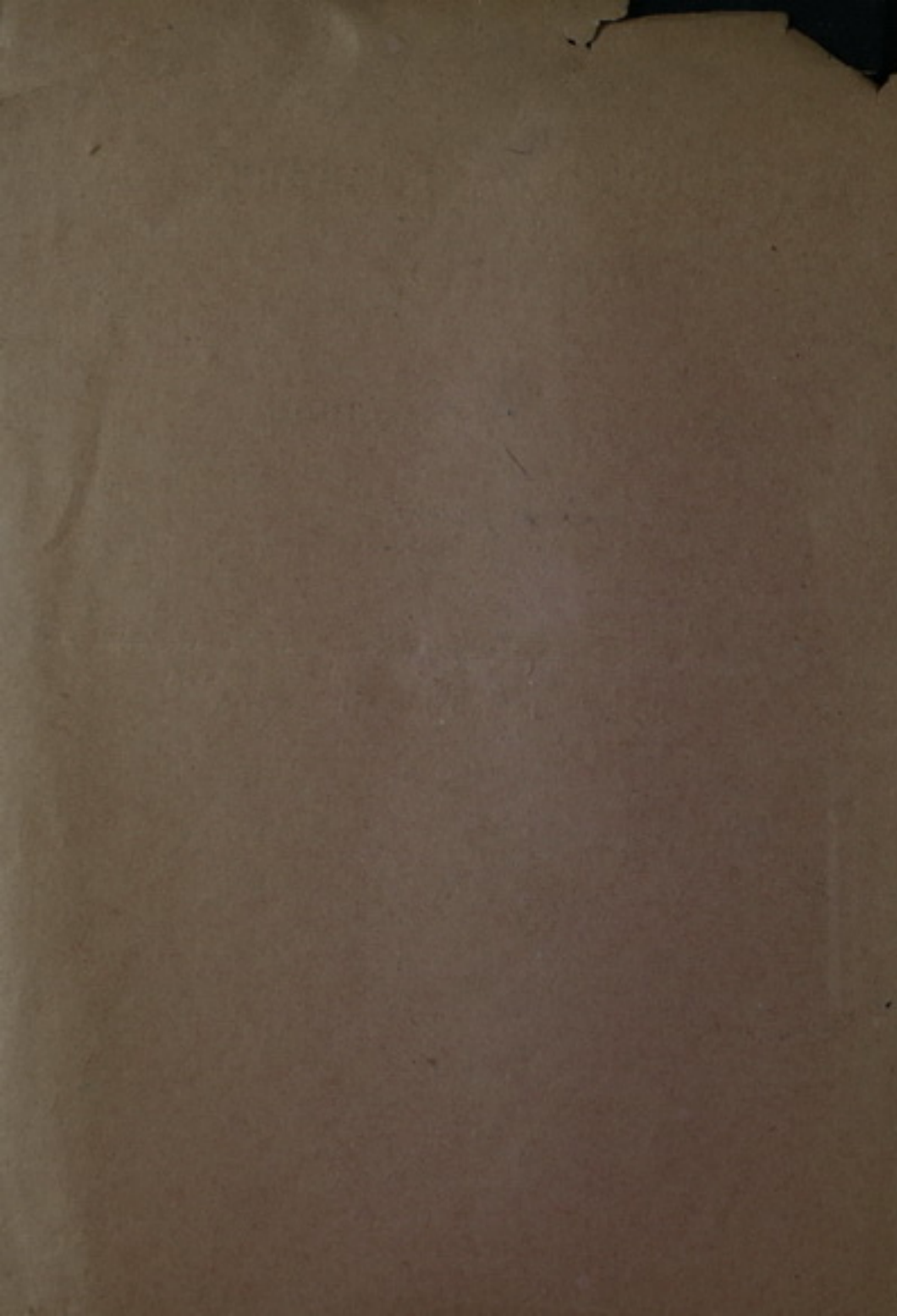
ՎԵՐ. ԳՐ. Ս. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Ե. ՊՈԼԻՄ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ

1921

ԶՈՒՒՑԵՐԱ-ՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(ՊՕՂՈՍԵԱՆ)

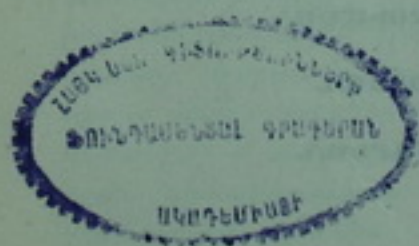
ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԷ ՀԱՅ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԿԻՏԱՐ, ԻՃԱՏԻՅԷ հուսկիսի պատերազմի

պատերազմի և պայքարի փոխարեն և Գևորգի Հայ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ՎԵՐ. ԳՐ. Ս. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ

1921

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԷՒ ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

- ՕՐ. ԿԱՏԱՐԻՆԷ ՍԹՈՒՅԻ — Խնամակալուհի
ՎԵՐ. ԴՐ. Ս. ՊՕՂՈՍԵԱՆ — (B. A. B. D. Lic. ès Sc. Morales)
ՏԵԿ. Ս. Դ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ — Մանկապարտեզի վարիչ
ՏԵԿ. Ս. Դ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ — Մանկապարտեզի վարիչ

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ

- ՎԵՐ. ԴՐ. Ս. ՊՕՂՈՍԵԱՆ
ՏԵԿ. Ս. Դ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ
ՕՐ. ՀԱԼԷՆ ՊԱՌԻՄԿԱՐԹ
ՕՐ. ԱՆԹՈՆԻՍ ԶՕՆԻԿԵԱՆ
ՏԵԿ. ՍԻՐԱՆՈՒՇ ՀԳՆԱԻՌԵԱՆ
ՕՐ. ՆԱՐԿԻՍ ՀԱՄՐԱՐԶՈՒՄԵԱՆ
ՊՐ. ՐԱՐՍԵՂ ԿԻՐԱՆՈՍԵԱՆ
ՊՐ. ՀՄԱՅՆԱԿ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

ԶՈՒՒՑԵՐԱ-ՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

(ՊՕՂՈՍԵԱՆ)

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԷ ՀԱՅ ՏՂՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՆՊԱՏԱԿ

Զուիցներա-Հայ Վարժարանը պէսքէ մը ծնունդ առած է եւ ան իր բոլոր ուժերով ու միջոցներով կը ծգտի զոհացում տալ այդ պէսքին : Դաստիարակուած անձերու, տաշուած նկարագիրներու, աննկուն կամքերու պէսքն է ան, զոր այնքան զգալի եղած է մեր մէջ մանաւանդ վերջին տարիներու ընթացքին : Վարժարանս մասնաւորաբար նկատի ունենալով մեծ կարիքը՝ մանկավարժական լուրջ մեթոտներով կրօնական եւ քարոյական հիմքերու վրայ դրուած դաստիարակութեան՝ ուշադիր պիտի հետեւի ամէն մէկ աշակերտի ստեղծագործ ուժերուն, անհատական յարաբերութիւն մշակելով անոնց հետ եւ կարելի եղած չափով յարմարագոյն միջավայր ստեղծելով անոնց թարուն ընդունակութիւնները ծաղկեցնելու, անոնց սրտին ու հոգիին խորունկ տենչերուն զիտակից ընելու համար զանոնք: Ուղղամիտ, պարտաճանաչ, ազգասէր, ընկերասէր ու բարեպաշտ անձեր կ'ուզենք հասցնել : Դիտակից մարդեր պատրաստել է — դպրոցիս առաջադրած նպատակը — մարդեր որոնք զիտակցութիւնը ունենան իրենց ու իրենց ազգին բարձրագոյն կոլումին :

ԱԶԳԱՅԻՆ ՌԴԻՆ

Տոհմային դաստիարակութիւնը պիտի ըլլայ մին այն զլխաւոր նպատակներէն զոր պիտի հետապնդենք անվնաս,

եւ այդ պիտի ընենք արեւմտեան քաղաքակրթութեան կեղծ շարժումը եղծանուած հայ նկարագրի պատուական յատկանիշները ի յոյս բերելու՝ մեր նորահաս սերունդին մէջ՝ որ ամէն օր աւելի ենթակայ է դժբաղդաբար օտար ազդեցութեան վատթար ու նուաստացուցիչ կողմերուն։ Առ այդ վարժարանս լվարանիր յայտարարելու թէ իր տրամադրելի բոլոր միջոցներով պիտի մաքառի այն բոլոր ազդեցութիւններուն դէմ որոնք մեր մատաղատի մանուկները վատասերումի եւ ապազգայնացումի կ'առաջնորդեն։ Մասնաւորապէս պիտի մաքառինք գաղափարի այն հոսանքներուն դէմ որոնք խորշակի մը նման կը փչեն Արեւմուտքէն Արեւելք եւ կը սպառնան չորցնել ակը մեր ազգային կենսունակ ուժերուն, եւ կը խաթարեն նկարագիրները մեր հրիտասարդներուն։ Այս եղած է անկեղծ փափաքը անոր որ իր կեանքի լաւագոյն 24 տարիները մեր որբերը խնամելու նուիրելէ յետոյ, այժմ մեզ տրամադրած է Դպրոցիս բացումը կարելի ընող մեծ գումարը։ Հայ ցաւին անբաժան մէկ բարեկամը եղած է ան եւ հիացողը հայ կենսունակ ուժերուն։ Զուիցերա-Հայ վարժարանը տոգորուն իր խնամակալուհիին, Սր. Կասաբինէ Արուիի վեհաշունչ գաղափարներով եւ ազնիւ զգացումներով վառ պիտի պահէ հայ ոգին, հայ լեզուն, հայ պատմութիւնը իր սեմերէն ներս մտնող ամէն մէկ աշակերտի մէջ՝ անոնցմով կերտելու համար վերստին հայ նկարագիրը։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԴՈՐԲԸ

Նորապէս համոզուած ըլլալով Քրիստոնէական կրօնի բարոյացուցիչ եւ սրբացուցիչ դերին եւ զայն նկատելով ներդաշնակ դաստիարակութեան անհրաժեշտ մէկ պայմանը, դպրոցս՝ առանց յարանուանական ուրեւ ձգտումի՝ իրեն յանձնուած մանուկներուն անվերապահօրէն ցոյց պիտի տայ ակը նեկտարին, որ կեանք տուաւ մեր ցեղին ընտրելագոյն տարրին։ Անոնց պիտի մատնանշէ գաղափարականը զոր ա-

նոնք հետապնդեցին: Պիտի ներշնչուինք Աւետարանի անգերազանցելի սկզբունքներովը, եւ մեր աշակերտները պիտի առաջնորդենք Յիսուս Քրիստոսի զոր Փէսթալոցցի սովոր էր «եզական ուսուցի»ը կոչել, եւ զոր նորահաս մանկավարժներ չեն վարանած «Դաստիարակներու տիպար»ը դաւանելու: Այս է նաեւ մեր դաւանանքը:

ԳԻՇՆՐՈՅԻԿՆԵՐ

Զուիցերա-Հայ Վարժարանը կը պատրաստէ նաեւ գիշերօթիկ մանչերու յարկաբաժին մը, ուր ամէն ջանք պիտի թափուի անոնց համար ընտանեկան յարկի տաքուկ մթնոլորտ մը ստեղծելու:

Գիշերօթիկներ պիտի զտնուին Զուիցերա-Հայ Վարժարանիս տնօրէնին շարունակական հսկողութեան տակ եւ պիտի վայլեն հոգաժողովիւնը երկու Զուիցերուհիներու — Օր. Կատարինէ Սթուրիի - Վարժարանիս խնամակալուհիին — եւ Օր. Հէլէն Պաուսկարթի:

Հոգ պիտի տարուի աշակերտներու ֆիզիքական առողջութեան ու մաքրութեան ինչպէս նաեւ անոնց մտաւոր ու բարոյական զարգացումին:

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Մանկապարտէզին համար հարկ եղած Զուիցերական եւ Մօնթէսօրի խաղերը եւ առարկաները իր հետ բերած է Տիկ. Ս. Գ. Պօղոսեան — մանկապարտէզի վարիչը — որ Զուիցերիայէն նոր վերադարձաւ: Մեզի յանձնուած մանուկները պիտի կրթենք ժամանակակից ամէնէն յաջող մանկապարտէզներու ինչպէս Ժընէվի՝ Maison des Petits, Mlle Brandt, եւայլնի մեթոտներով: Պատիկներու երգի, մարզանքի եւ խաղի դասերուն պիտի ընկերանայ երգէտնը: Անոնք պիտի ունենան իրենց փոքրիկ պարտէզները եւայլն:

ԵՐԳԻ դասերուն մէջ մասնաւոր ուշադրութիւն պիտի ընենք որ աշակերտներ չէ թէ միայն երգե՛ր, այլ նամանաւանդ երգել սորվին եւրոպական նօթագրութեամբ :

Չափաւոր զիներով դաշնակի դասեր ալ պիտի տրուին :

Մ Ո Ւ Տ Ք Ի Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

Գ Ի Շ Ե Ր Օ Թ Ի Կ Ն Ե Ր Ո Ւ Հ Ա Մ Ա Ր

1. Դպրոցական տարեշրջանին վճարումն է 300 Օ. Ո. այն աշակերտներու համար որոնք Յնունդի եւ Չատկի արծակուրդներն ալ մեր քով կ'անցնեն. 280 Օ. Ո. անոնց համար որոնք կը մեկնին այդ արծակուրդներուն :

2. Դիշերօթիկները պէտք է իրենց հետ բերեն մահճակալ, անկողին, փոխնորդ ճերմակեղէն եւ այլն եւ այլն :

Ց Ե Ր Ե Կ Ե Ա Յ Ա Շ Ա Կ Ե Ր Տ Ն Ե Ր Ո Ւ Հ Ա Մ Ա Ր

Մանկապարտեզ. — 36 Օ. Ո.

Նախակրթարան. — 42 եւ 45

Բարձրագոյն. — 50 Օ. Ո.

Տարեթոշակներու կէսը Սեպտեմբերին եւ մնացեալը Յնունդի արծակուրդէն յետոյ՝ Երկրորդ շրջանի սկիզբը կը պահանջուի :

ԴԱՍԸՆԹԱՅՔ

ԶՈՒԻՑԵՐԱ-ՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԿՐԾՆ

Թ. ԿԱՐԳ. — Ս. Գրքէն պատմութիւններ: Պզտիկ գոցեր:

Ը. ԿԱՐԳ. — Ստեղծագործութենէն մինչև Իսրայէլի Քանան մուտքը:

Է. ԿՐԳ. Քանան մուտքէն մինչև թագաւորութեան բաժանումը:

Զ. ԿԱՐԳ. — Թագաւորութեան բաժանումէն մինչև զերութենէ դարձ:

Ե. ԿԱՐԳ. — Մարգարէններ:

Դ. ԿԱՐԳ. — Յիսուսի կեանքը:

Գ. ԿԱՐԳ. — Եկեղեցիին հաստատումը եւ Պօղոսի թուղթերը:

Բ. ԿԱՐԳ. — Հայ եկեղ. Պատմութիւն — Եկեղեցական պատմութենէն էջեր:

Ա. ԿԱՐԳ. — Քրիստոնէական կրօնը եւ ուրիշ կրօններ:

ՀԱՅԵՐԷՆ

Թ. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն — Բառագիտութիւն — Ուղղագրութիւն — Շարադրութեան փորձեր:

Ը. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն — Բառագիտութիւն — Զրուցագրութիւն — Շարադրութիւն — Քերականութիւն:

Է. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն Զրուցագրութիւն — Բառագիտութիւն — Շարադրութիւն — Քերականութիւն:

Զ. ԿԱՐԳ. Նախորդ տարիին շարունակութիւնը — Քերականական լուծում :

Ե. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն — Շարադրութիւն — Լուծում — եւն. :

Դ. ԿԱՐԳ. — Գրաբար Քերականութիւն — Օտար լեզուէ հայերէնի թարգմանութիւն — Գրաբարէ թարգմանութիւն :

Գ. ԿԱՐԳ. — Եղիշէ Լուծում :

Բ. ԿԱՐԳ. — Գրագիտութիւն :

Ա. ԿԱՐԳ. — Մատենագրութիւն :

Ա Ն Գ Լ Ե Ր Է Ն

Թ. ԿԱՐԳ Կարդալու նախաւործեր — Բառագիտութիւն — Հնչումի մասնաւոր ուշադրութիւն :

Ը. ԿԱՐԳ. Ընթերցանութիւն — Թարգմանութիւն, *The New Royal Reader—I.*

Է. ԿԱՐԳ. — Թարգմանութիւն — Քերականական ծանօթութիւններ (քերանացի) *The New Royal Reader II.*

Զ. ԿԱՐԳ. — Թարգմանութիւն — Քերականութիւն — *The New Royal Reader — Շարադրութիւն :*

Ե. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն — Բառակազմութիւն — Ընդորինակութիւն Քերականութիւն եւն. , *The New Royal Reader III.*

Դ. ԿԱՐԳ. — Նախորդ տարիին շարունակութիւնը — *The New Royal Reader IV.*

Գ. ԿԱՐԳ. Ընտրուած էջեր Անգլիական Գրականութեւնէն Նամակագրութիւն — Շարադրութիւն — Թարգմանութիւն օտար լեզուներէ :

Բ. ԿԱՐԳ. Անգլիական Գրականութիւն — Վաճառականական թղթակցութիւն :

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ

Է. ԿԱՐԳ. — Ընթերցանութիւն — Նախադասութիւն կազմել Բառագիտութիւն:

Զ. ԿԱՐԳ. Lectures primaires: E. Toutey.

Ե. ԿԱՐԳ. Lectures primaires premier degré du cours élémentaire — Grammaire.

Գ. ԿԱՐԳ. — Lectures primaires du cours moyen.

Բ. ԿԱՐԳ. — Ֆրանսական Գրականութենէն ընտրուած էջեր եւ Գրականութեան պատմութիւնը:

Անգլերէնի համար եղած վարժութիւններուն բոլորն ալ տեղի կունենան նաեւ ֆրանսերէնի համար:

ԹՈՒՐԳԵՐԷՆ

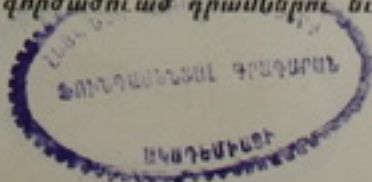
Թուրքերենի ուսուցումը կը սկսի եօթներորդ տարիէն եւ կը շարունակուի մինչեւ երկրորդ կարգի դասընթացի վերջը: Իբր դասագիրք պիտի գործածուի

یکی قرائت کتابی و تورك ديليك صرف و نحو

Եւ լեզուին դերանալու համար հարկ եղած ընթերցանութեան, թարգմանութեան, քերականութեան, աղերսագիր, մուրհակներ զրելու վարժութիւններ եւլն. եւլն. պիտի ընկերանան դասագրքերուն:

ՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ

Թ. ԿԱՐԳ. — Նախնական ծանօթութիւններ թիւերու վրայ — Համրել — Գրել — Գրաւոր եւ մտաւոր վարժութիւններ — Առօրեայ կեանքի մէջ գործածուած դրամներու եւ չափե-

րու մասին ծանօթութիւն—100-1000 Հանում, Գումարում, Բազմապատկութիւն, Աղիւսակ եւ գոնէ 500 խնդիր լուծում:

Ը. ԿԱՐԳ. — Քաղուած նախորդ տարիին — ամբողջական թիւերու բաժանումը — Մինչեւ միլիոնաւոր թիւեր զրել — Գործնական խնդիրներ չորս գործողութեանց վրայ (Հասարակ բաժանարար) եւլն Մէթրական դրութիւն:

Է. ԿԱՐԳ. — Կոտորակներ - Հասարակ եւ մեծագոյն բաժանարար գտնել—Կոտորակներու չորս գործողութիւնները —Վարժութիւններ բաղադրեալ թիւերու վրայ եւայլն:

Զ. ԿԱՐԳ. — Տասնորդական կոտորակ—Տոկոս, Կամմատութիւն Շահ եւ կորուստ:

Ե. ԿԱՐԳ. — Խառն խնդիրներ թուարանական գործողութեանց վրայ—Տարրական ծանօթութիւններ երկրաչափութեան վրայ— Քառակուսի եւ խորանարդ արմատ:

Դ. ԿԱՐԳ. — Դրահաշիւ:

Գ. ԿԱՐԳ. — Դրահաշիւ — Երկրաչափութիւն:

Բ. ԿԱՐԳ. — Երկրաչափութիւն:

Ա. ԿԱՐԳ. — Տոմարակալութիւն:

Պ Ա Տ Մ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Թ. ԿԱՐԳ. — Հայ Ազգ. կարեւոր դէմքեր:

Ը. ԿԱՐԳ. — Միջազգային դէմքեր:

Է. ԿԱՐԳ. — Միջազգային դէմքեր:

Զ. ԿԱՐԳ. — Հայոց պատմութիւն:

Ե. ԿԱՐԳ. — Հայոց պատմութիւն, Օսմ. Պատմ.:

Դ. ԿԱՐԳ. — Արեւելեան ազգեր եւ Յունաց պատմ.:

Գ. ԿԱՐԳ. — Հռովմայեցւոց:

Բ. ԿԱՐԳ. — Էջեր միջազգային պատմութենէն մինչեւ բարեկարգութ.:

Ա. ԿԱՐԳ. — Մինչեւ մեր օրերը:

Գ Ի Տ Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

Թ. ԿԱՐԳ. — Իրագիտութիւնը Մարդկային մարմինը — Առտնին առարկաներ ժամանակի բաժանումներ — Կենդանիներ :

Ը. ԿԱՐԳ. — Իրաւագիտութիւն - Առարկաներու — Բնագիտական յատկանիշները: Բ. Շրջան տեղական աշխարհագրութիւն:

Է. ԿԱՐԳ. — Աշխարհագրութիւն տարրական գիտելիք — Քարտէս գծել:

Զ. ԿԱՐԳ. — Աշխարհագրութիւն - Փոքր Ասիա եւլն. — Քարտէս գծել:

Ե. ԿԱՐԳ. — Աշխարհագրութիւն — Առողջապահութիւն — Մարդակազմութիւն:

Դ. ԿԱՐԳ — Նախագիտելիք բնական աշխարհագրութեան Մարդակազմութիւն:

Գ. ԿԱՐԳ. — Բնական աշխարհագրութիւն - Բուսաբնթ. :

Բ. ԿԱՐԳ — Բնագիտութիւն - Կենդանաբանութիւն:

Ա. ԿԱՐԳ. — Հոգեբանական նախնական գիտելիք Մանկավարժութիւն - Բարոյագիտութիւն:

∴

Ամէն կարգ առանց բացառութեան ունի շարաթական որոշեալ ժամերու երգի, Գծագրութեան, Գեղագրութեան եւ Մարզանքի դասեր: Աղջիկները ունին նաեւ ձեռագործի եւ հիւսելու դասեր :

